

Obsah

Kdo tvoří naši rodinu	4
Jak žije naše rodina	6
Jaká mám v rodině práva a povinnosti.....	8
Co patří ke správnému chování.....	10
Kde můžeme trávit volný čas.....	12
Jaká pravidla platí ve sportu	14
Jaká pravidla platí v různých organizacích	16
Jaká pravidla platí v dopravě	18
V obci.....	20
V obchodě	22
Obchodování a peníze.....	24
Na poště	26
U lékaře	28
Jaká základní práva mají děti.....	30
Práva a povinnosti žáků školy.....	32
Co když nejsou pravidla a povinnosti dodržovány?	34
Nebezpečná místa	36
Nebezpečné situace.....	38
Kdo mi může v nebezpečí pomoci.....	41
Stala se dopravní nehoda	43
Vypukl požár	45
Co nás může ohrozit.....	47
Závěrečné opakování	48

Kdo tvoří naši rodinu

Zazvonilo a paní učitelka s neznámým chlapcem vešla do třídy. Byl to nový spolužák. Požádala ho, aby se představil a pověděl něco o sobě a své rodině. Chlapec se na nás zadíval a začal povídat: „Moje jméno je Pavel a příjmení Novák. Je mi deset let. Tatínek se jmenuje Václav Novák. Pracuje jako řidič nákladního auta. Maminka, Hana Nováková, je v domácnosti. Stará se o moji mladší sestru Ivu, které jsou tři roky. Starší bratr Karel chodí do šesté třídy. Je mu 12 let. Bydlíme v Oseku, v Lipové ulici číslo 60.“

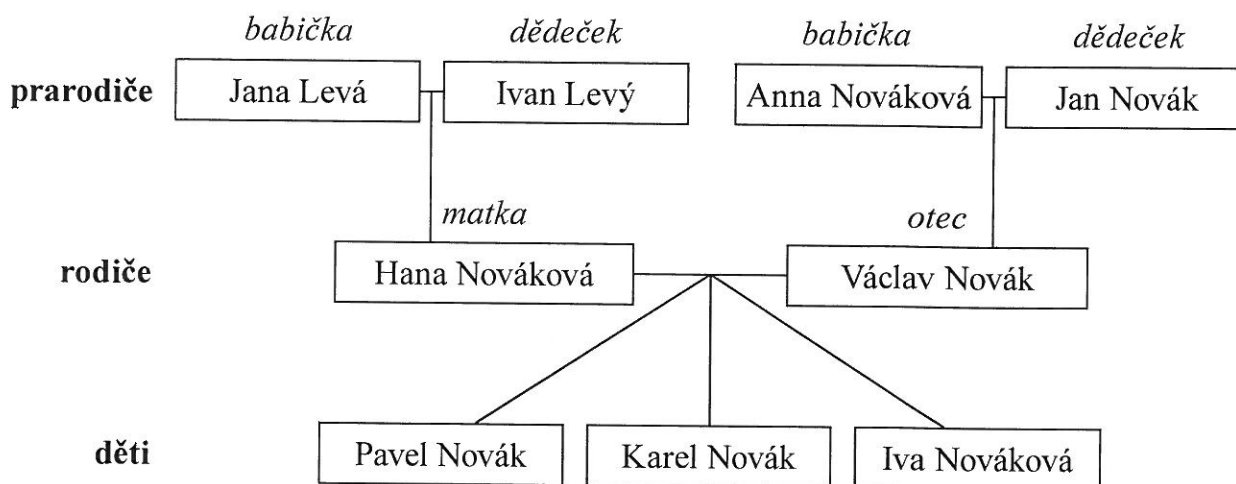
Otec a matka jsou Pavlovi **rodiče**. Sestra a bratr jsou Pavlovi **sourozenci**. Rodiče a děti tvoří nejužší rodinu. Širší rodina má však většinou více členů.

Děti ze třídy se brzo s Pavlem skamarádily. Rády poslouchaly vyprávění o jeho pobytu u babičky a dědy. Jeho prarodiče žijí na vesnici. Pavel jim pomáhá pečovat o králíky, slepice, kozu. Hraje si s jejich psem a kočkou. Babička s dědou mají ze svého vnuka radost. Ve stejné vesnici bydlí i Pavlova teta se strýcem a jejich děti Eva a Petr. Eva je Pavlova sestřenice a Petr bratranec. O prázdninách spolu při hrách tráví mnoho hezkých chvil.

Dědeček a babička jsou naši **prarodiče** (jsou to rodiče našich rodičů). Do rodiny patří také strýcové a tety, sestřenice a bratranec a další lidé. Dohromady jim říkáme **příbuzní**.

- ? 1. Řekněte jméno a příjmení své a svých rodičů.
 2. Vyjmenujte členy své rodiny. Kolik máte sourozenců?
 3. Kdo je ve vaší rodině nejstarší? Kdo je nejmladší?
 4. Jaké povolání mají vaši rodiče?
 5. Řekněte adresu svého bydliště.
 6. Vyprávějte o své rodině stejně jako Pavel.
 7. Vyjmenujte členy rodiny Novákových. O kolik let je Iva mladší než Pavel?
 O kolik let je Karel starší než Pavel?
 8. Vyjmenujte některé své příbuzné. Určete vždy, jaký k vám mají příbuzenský vztah.

- ? 9. Podle obrázku jmenujte příbuzné Pavla.
 10. Má babička Pavla (Jana Levá) nějakého vnuka? Jak se jmenuje nebo jmenují?
 11. Má dědeček Pavla (Jan Novák) nějakou vnučku? Jak se jmenuje nebo jmenují?
 12. Jak nazýváme rodiče své matky a svého otce?
 13. Čí syn je váš bratranec?
 14. Jak nazýváte dceru svého strýce a tety?
 15. Kdo je syn babičky a dědy?

- ? 16. Co všechno vám poskytuje rodina?
 17. Proč máte rádi své rodiče?
 Jakým způsobem jim to můžete dát najevo?

Do své rodiny a domova se denně vracíme. Je tam o nás postaráno. Pěči o děti zabezpečují většinou rodiče. Děti jim pomáhají podle svých možností. Členové rodiny se mají navzájem rádi.

Jak žije naše rodina

Když se Lenka ráno vzbudila, tatínek už nebyl doma. Jeho místo u stolu při snídani i při obědě bylo prázdné. Maminka nevěděla, jestli se vrátí alespoň večer. Jel na dlouhou služební cestu a možná přijede až zítra.

V pracovních dnech se rodina Lenky sejde většinou u snídani a u večere. Přes den má každý své povinnosti. **Rodiče jsou v zaměstnání a děti ve škole.**

- ? 1. Kdy se schází společně celá vaše rodina?
2. Jak probíhá váš pracovní den? Jak probíhá pracovní den vašich rodičů?
3. Které činnosti vykonáváte společně?

Zabezpečit chod rodiny dá hodně práce. Je třeba uvařit jídlo, nakoupit, uklidit, starat se o dům a zahradu apod.

- ? 4. Vyjmenujte domácí práce.
5. Kdo se u vás nejvíce stará o domácnost? Jak pomáháte vy?
6. Proč se mají členové rodiny o domácí práce dělit?

Při **domácích pracích** nám pomáhají různé přístroje a elektrické spotřebiče. Práci usnadňují, některou vykonají za nás. Musíme s nimi však umět zacházet. Velmi důležité je dbát na jejich bezpečné použití. S některými z nich mohou pracovat jen dospělí.

- ? 7. Pojmenujte přístroje a spotřebiče na obrázku. Řekněte, k čemu se používají.
Znáte ještě další přístroje, které se používají v domácnostech?
8. Se kterými domácími spotřebiči sami pracujete?
Jaká jsou pravidla pro jejich bezpečné užívání?
9. Které přístroje a spotřebiče v domácnosti mohou obsluhovat jen dospělí? Proč?